Voordracht voor de College vergadering van 18 augustus 2026

Portefeuille

Duurzaamheid en energietransitie

Agendapunt

B3

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de raadsvoordracht Vaststellen Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam

Het college van burgemeester en wethouders besluit

In te stemmen met de raadsvoordracht Vaststellen van de Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam met de volgende beslispunten:

1. Kennis te nemen van de zienswijzen en adviezen van de stadsdelen en stadsgebied Weesp over de ontwerp-Verordening lokaal eigendom grootschalige energieopwek Amsterdam;

2. de Nota van Beantwoording zienswijzen en adviezen van de stadsdelen en stadsgebied Weesp vast te stellen;

3. In te stemmen met de volgende wijzigingen ten opzichte van het ontwerp van de Verordening lokaal eigendom grootschalige energieopwek Amsterdam:

- Het toevoegen van:
  - artikel 3, tweede lid, onder d. de financiële voorwaarden voor deelname onredelijk zijn geweest.
  - Artikel 4, derde lid Indien ook geen andere vormen van financiële participatie als bedoeld in het tweede lid zijn overeengekomen, motiveert de producent dat hij in overleg is getreden met in Amsterdam gevestigde energiegemeenschap(en) of deze in aanmerking kan/kunnen komen voor mede-eigendom.
  - Artikel 5, derde lid, onder c indien energiegemeenschap(pen) buiten de nabije omgeving van de installatie binnen de gemeentegrens van Amsterdam na het overleg als bedoeld in artikel 4, derde lid, zijn benaderd, op welke wijze deze zijn betrokken, hoe de wensen zijn verkend en hoe deze de mogelijkheid hebben gehad om te participeren.
  - Artikel 9 Overgangsbepaling Het voorafgaand aan deze Verordening, door deelnemende gemeenten vastgestelde projectbeleid omtrent financiële participatie bij een grootschalig, de gemeentegrens van Amsterdam-overschrijdend project voor een zonne-installatie, wordt geacht te voldoen aan deze verordening.
- Het laten van vervallen van de zinsnede en in voorkomende gevallen, met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. in artikel 7 Strafbepaling.

4. De Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam vast te stellen, waarvan de belangrijkste punten zijn dat:

- Producenten van grootschalige elektriciteitsopwek met zonne- of windenergie een inspanningsverplichting krijgen om voor lokaal mede-eigendom zorg te dragen; en
- Zij daarover moeten rapporteren aan het college.

5. Te bepalen dat het college van B&W de Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam binnen twee jaar na inwerkingtreding evalueert

Kernboodschap

Het college ambieert 100% lokaal eigendom bij zon- en windprojecten. De Energiewet biedt de mogelijkheid dat de raad een verordening lokaal eigendom bij grootschalige elektriciteitsopwek met hernieuwbare energiebronnen vaststelt. Daarbij worden inspanningsverplichtingen aan de producent opgelegd om te streven naar 50% lokaal mede-eigendom. Mocht dat niet lukken dan moet gemotiveerd worden welke andere vorm van financiële participatie wel gelukt is. Op die manier bevordert de Verordening financiële deelname door de nabije omgeving van de installatie. Mocht dat ook niet lukken, dan moet de producent motiveren of energiegemeenschappen binnen Amsterdam deel willen nemen.

Bestuurlijke achtergrond

- In de Regionale Energie Strategie RES1.0 NHZ, door de raad in mei 2021 vastgesteld, zijn zoekgebieden voor wind en zon vastgesteld
- Omgevingsvisie 2050, vastgesteld door de gemeenteraad juni 2025, hierin zijn zoekgebieden voor grootschalige elektriciteitsopwek met wind,- en zonne-energie opgenomen
- In het Programma Windenergie Amsterdam 2030, vastgesteld door het college op 25 februari 2025, zijn gebieden aangewezen voor grootschalige elektriciteitsopwek met windenergie
- Naar een volwaardige en volwassen positie van energiegemeenschappen, vastgesteld door het college op 19 november 2024
- Instemmen met vrijgave voor terinzagelegging ontwerp-Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam, besloten door het college op 10 februari 2026

Bestuurlijke prioriteit

Coalitieakkoord, Amsterdams akkoord 2026-2030:

Bij de aanpak van de klimaatcrisis staat rechtvaardigheid centraal. Bewoners met de kleinste portemonnee moeten het meest profiteren. We zetten in op lokale en collectieve oplossingen, zoals energiecoöperaties, zodat bewoners kunnen meedelen in duurzame energie die in de stad wordt opgewekt. We zetten in op het stimuleren van lokaal eigenaarschap duurzame energieopwek.

We benutten alle geschikte daken voor zonne-energie en investeren in collectieve energieopslag, zoals buurtbatterijen, zodat bewoners optimaal gebruik kunnen maken van lokaal opgewekte stroom. × Windenergie blijft noodzakelijk voor voldoende duurzame energieopwek. We houden vast aan de bestaande doelstellingen, met oog voor natuur, gezondheid en leefomgeving. Omwonenden laten we meeprofiteren via lokale energiecoöperaties.

Wettelijke grondslag

Artikel 6.12, derde lid, Energiewet:
De raad kan bij verordening bepalen dat een producent bij de aanleg of uitbreiding van een installatie voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen,
vanaf een bij die verordening te bepalen capaciteit,
op een bij die verordening te bepalen wijze motiveert,
welke inspanningen hij heeft verricht om 50% mede-eigendom van de in de verordening bepaalde kring van partijen, gevestigd in de nabije omgeving van de installatie, te bevorderen.

Artikel 147, eerste lid, Gemeentewet:
De raad is bevoegd tot het vaststellen van gemeentelijke verordeningen voor zover de bevoegdheid

daartoe niet bij de wet of door de raad krachtens de wet aan het college of de burgemeester is toegekend.

Artikel 160, eerste lid, onder b, Gemeentewet:
Het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden.

Onderbouwing besluit

Inleiding

Het college heeft op 10 februari 2026 besloten de ontwerp-Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek, ter visie te leggen met de mogelijkheid voor eenieder een zienswijze in te dienen. De ingekomen reacties zijn verwerkt en voorgesteld wordt de Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek (Verordening) ten opzichte van het ontwerp, gewijzigd vast te stellen.

Doel van de verordening

In het Nederlandse Klimaatakkoord is het streven uitgesproken dat wind- en zonprojecten voor 50% in mede-eigendom komen van inwoners en bedrijven in de nabije omgeving van deze projecten. Verwacht wordt dat zo het draagvlak van deze projecten onder burgers en bedrijven in de nabije omgeving wordt vergroot omdat in de nabije omgeving niet alleen de lasten maar ook de lusten landen. De Verordening legt hiertoe een inspanningsverplichting op aan de initiatiefnemer/producent van een project.

De nabije omgeving

De wettelijke grondslag die de gemeenteraad de bevoegdheid geeft deze verordening vast te stellen is artikel 6.12, derde lid, Energiewet. In onderdeel a van dit artikel is bepaald dat het moet gaan om de nabije omgeving van de installatie. In de Verordening is de nabije omgeving nader bepaald als 10x de tiphoogte van een windturbine en de postcoderoos rond een zonnepark, ongeacht de gemeentegrens. Het uitgangspunt is de nabije omgeving omdat daar mogelijke lasten van de installatie ondervonden worden. Door deze invulling van nabijheid van de installatie, wordt gelijktijdig beoogd bij te dragen aan het betrekken van mensen met een kleine beurs. De installaties zullen hoofdzakelijk aan de randen van de stad worden gerealiseerd. Voorts voorziet de Verordening in het benaderen van energiegemeenschappen als mede-eigendom of andere vormen van financiële participatie niet gelukt zijn. Doorgaans zijn energiegemeenschappen georganiseerd op een (financieel) laagdrempelige wijze.

Mede-eigendom

De Verordening vraagt om mede-eigendom of andere vormen van financiële participatie voor omwonenden die geen mede-eigendom willen of daar de middelen niet voor hebben. In de Verordening is een extra waarborg opgenomen die erop ziet dat de producent een redelijk financieel aanbod voor deelname moet hebben gedaan. In de toelichting bij de Verordening is uiteengezet dat daarbij aangesloten moet worden bij het gemiddelde inkomen in de nabijheid van de installatie.

Gelet hierop wordt het volgende voorgesteld:

In te stemmen met de raadsvoordracht Vaststellen van de Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam met de volgende beslispunten:

1. Kennis te nemen van de zienswijzen en adviezen van de stadsdelen en stadsgebied Weesp over de ontwerp-Verordening lokaal eigendom grootschalige energieopwek Amsterdam (bijlage 1);

2. de Nota van Beantwoording zienswijzen en adviezen van de stadsdelen en stadsgebied Weesp vast te stellen;

Het vaststellen van de Verordening is een bevoegdheid van de gemeenteraad. De Energiewet is op 1 januari 2026 in werking getreden. Met de vaststelling van de Verordening wordt beoogd lokaal eigendom bij duurzame elektriciteitsopwek te bevorderen.

Over het voorontwerp van de Verordening heeft participatie conform het participatieplan plaatsgevonden. Voor de volledigheid is het participatieverslag bijgevoegd in bijlage 4.

Conform de Verordening op de stadsdelen en stadsgebied Weesp, zijn de bestuurscommissies in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Er zijn acht adviezen ontvangen.

De stadsdelen adviseren overwegend positief met enkele aandachtspunten, met name over het betrekken van bewoners met een smalle beurs en de positie van energiegemeenschappen. Stadsdeel Nieuw-West moet formeel het advies nog bevestigen maar naar verwachting zal dit advies niet wijzigen ten opzichte van het eerdere advies.

De ontwerp-Verordening heeft in de periode 25 februari 2026 tot en met 7 april 2026 ter inzage gelegen. Er zijn door APEC en PoA zienswijzen ingediend. Kort gezegd pleit APEC voor een versteviging van de positie van energiegemeenschappen. PoA geeft aan dat de ontwerp-Verordening uitvoerbaar lijkt in het havengebied.

De zienswijzen en adviezen zijn voorzien van een beantwoording door het college (zie bijlage 2).

3. In te stemmen met de volgende wijzigingen ten opzichte van het ontwerp van de Verordening lokaal eigendom grootschalige energieopwek Amsterdam:

- *Het toevoegen van:*
  - *artikel 3, tweede lid, onder d. de financiële voorwaarden voor deelname onredelijk zijn geweest.*
  - *Artikel 4, derde lid Indien ook geen andere vormen van financiële participatie als bedoeld in het tweede lid zijn overeengekomen, motiveert de producent dat hij in overleg is getreden met de APEC over welke in Amsterdam gevestigde energiegemeenschap(en) en in overweging te nemen of deze in aanmerking kan/kunnen komen voor mede-eigendom.*
  - *Artikel 5, derde lid, onder c indien energiegemeenschap(pen) buiten de nabije omgeving van de installatie binnen de gemeentegrens van Amsterdam na het overleg als bedoeld in artikel 4, derde lid, zijn benaderd, op welke wijze deze zijn betrokken, hoe de wensen zijn verkend en hoe deze de mogelijkheid hebben gehad om te participeren.*
  - *Artikel 9 Overgangsbepaling Het voorafgaand aan deze Verordening, door deelnemende gemeenten vastgestelde projectbeleid omtrent financiële participatie bij een grootschalig, de gemeentegrens van Amsterdam-overschrijdend project voor een zonne-installatie, wordt geacht in overeenstemming te zijn met deze verordening.*
- *Het laten vervallen van de zinsnede en in voorkomende gevallen, met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. in artikel 7 Strafbepaling*

Ten opzichte van de ontwerp-Verordening zijn naar aanleiding van zienswijzen en adviezen een aantal wijzigingen doorgevoerd.

In de zienswijzen van APEC en de adviezen van de stadsdelen en stadsgebied Weesp, is aandacht gevraagd voor het betrekken van een grotere groep bewoners dan alleen die uit de nabijheid van de installatie. Op deze manier is hier gehoor aan gegeven, zonder afbreuk te doen aan het primaat van de inspanningen van de producent in de nabijheid van de installatie.

Rond het OER project Energieroute Noord-Holland is reeds, voorafgaand aan het in procedure brengen van deze Verordening, beleid met meerdere betreffende gemeenten gemaakt over financiële participatie. In de Verordening is daarom een overgangsbepaling opgenomen.

Een ambtelijke wijziging betreft het laten vervallen van de openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak bij wijze van straf. Ook is de toelichting verduidelijkt onder andere ten aanzien van de begrippen binding hebbend met, en een redelijk financieel aanbod.

4. De Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam vast te stellen, waarvan de belangrijkste punten zijn dat:

- *Producenten van grootschalige elektriciteitsopwek met zonne- of windenergie een inspanningsverplichting krijgen om voor lokaal mede-eigendom zorg te dragen; en*
- *Zij daarover moeten rapporteren aan het college*

Het vaststellen van de Verordening (zie bijlage 3) is een bevoegdheid van de gemeenteraad. De Energiewet is op 1 januari 2026 in werking getreden. Met de verordening wordt beoogd lokaal eigendom te bevorderen.

5. te bepalen dat het college van B&W de Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam binnen twee jaar na inwerkingtreding evalueert

De raad kan het college opdragen de Verordening na twee jaar evalueren. Het gaat dan om het signaleren van waar in de praktijk tegenaan gelopen wordt bij de invulling van de inspanningsverplichting. In de evaluatie zal het college ook onder andere ingaan op de vraag of de Verordening niet (te veel) belemmerend werkt bij de realisatie van duurzame projecten elektriciteitsopwek in Amsterdam, of deze bijdraagt aan een groter draagvlak voor de energietransitie en of er onvoorziene nadelen voor betrokken bewoners optreden met betrekking tot financiële deelname. Deze zorgen zijn in sommige stadsdeeladviezen genoemd.

Duurzaamheid

Dit besluit draagt bij aan de doelen voor duurzaamheid. Verondersteld wordt dat meer lokale zeggenschap over een duurzame energie-installatie, bijdraagt aan de versnelling van de energietransitie.

Participatie

Participatie is doorlopen voorafgaand aan de vrijgave van de ontwerp-Verordening. Daartoe was in Q3 2025 een participatieplan vastgesteld. Deze is uitgevoerd. Volledigheidshalve is het participatieverslag bijgevoegd als een van de bijlagen bij de raadsvoordracht.

Financiële onderbouwing

Het voorliggende besluit heeft geen financiële consequenties, omdat inspanningsverplichtingen aan de producent worden opgelegd.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.
Na vaststelling raad publicatie van de hele Verordening inclusief toelichting op Overheid.nl

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-036960	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-040358	Bijlage 1. Zienswijzen en adviezen stadsdelen/stadsgebied.pdf (pdf)
AD2026-040359	Bijlage 2. Nota van Beantwoording.docx (msw12)
AD2026-040390	Bijlage 3. Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam.pdf (pdf)
AD2026-040391	Bijlage 4. Participatie eindverslag Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam.pdf (pdf)
AD2026-040392	Bijlage 5. BEKENDMAKING Verordening lokaal eigendom grootschalige elektriciteitsopwek Amsterdam.docx (msw12)
AD2026-040393	Bijlage 0. Raadsvoordracht (pdf)
AD2026-040403	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten